

MIKROREGIÓN MURÁNSKA PLANINA

Združenie verejno-súkromného partnerstva pre rozvoj mikroregiónu Muránska planina

SPOZNAJME EURÓPSKU ÚNIU

INFORMAČNÝ BULLETIN
1 / 2 0 0 3

OBSAH

- 1.Úvod
- 2.Európsky príbeh
- 3.Chronológia hlavných udalostí vo vzťahoch EÚ a SR (resp. ČSFR) po roku 1989
- 4.Výhody a nevýhody vstupu do EÚ
- 5.Finančná podpora SR po vstupe do EÚ
- 6.Vstup do EÚ a rast cien.
- 7.Ako to vidia naši politici.
- 8.Európa občanov
- 9.Minislovníček EÚ
- 10.Aké projekty sa zrealizovali v našom mikroregióne
- 11.Aké projekty plánujeme
- 12.Prieskum Verejnej mienky
- 13.Zápisnica z Valného zhromaždenia
- 14.Správa o činnosti za rok 2002
- 15.Plán činnosti na rok 2003

MIKROREGIÓŇ MURÁNSKA PLANINA

Vážení občania mikroregiónu Muránska planina. Dostávate do rúk prvý informačný bulletin nášho mikroregiónu. Jeho cieľom je informovať Vás o aktivitách, ktoré sa realizujú v mikroregiónu Muránska Planina. Chceli by sme takýto materiál vydávať jeden krát za štvrtrok. Toto prvé číslo je tematicky zamerané na vstup Slovenska do Európskej únie. Je to z dôvodu vysokej aktuálnosti tejto problematiky, ale i preto, že toto prvé číslo vychádza ako súčasť projektu „Muránska planina – Spoznajme EÚ“ ktorý sa realizuje vďaka grantu z programu malých projektov Úradu vlády SR. Veríme, že Vám tento bulletin podá základné informácie o Európskej únii, o našom mikroregiónu a o našich snahách zapojiť mikroregión do procesu integrácie SR do európskych štruktúr.

Verejno-súkromné partnerstvo

Mikroregión Muránska planina vznikol z iniciatívy predstaviteľov obcí Michalová, Pohronská Polhora, Muráň a mesta Tisovec v roku 1997. V súčasnosti mikroregión tvoria katastrálne územia obcí Michalová, Pohronská Polhora, Muránska Lehota, Muráň, Muránska Huta, mesta Tisovec a jeho časti Rimavská Píla. Celkovo má rozlohu 29 498 ha, s počtom obyvateľov 9 250. Takmer celé územie leží v Národnom parku Muránska planina a jeho ochrannom pásme. Mikroregión registrovaný vo forme Združenia obcí mikroregiónu Muránska planina.

V roku 2001 bolo z iniciatívy starostov obcí založené občianske združenie – Združenie verejno-súkromného partnerstva pre rozvoj mikroregiónu Muránska planina, ktoré je platformou otvoreného partnerstva v rámci mikroregiónu. Jeho členom sa môže stať akákoľvek fyzická či právnická osoba, ktorá má záujem na podpore rozvoja nášho územia. Zámerom je, aby sa do procesu rozvoja mikroregiónu zapojilo čo najviac občanov a subjektov, či samosprávy, podnikatelia alebo zástupcovia neziskových organizácií a orgány štátnej správy. V súčasnosti má združenie 21 členov zo všetkých spomenutých sektorov. Združenie partnerstva zastrešuje koordináciu sociálno-ekonomického a kultúrneho rozvoja nášho mikroregiónu. Jeho cieľom je vybudovanie silného mikroregiónu, ktorý obstojí v konkurencii pri uchádzaní sa o finančné zdroje EÚ a podpora všetkých subjektov ktoré sa budú podieľať na koncentrácii vnútorných i vonkajších zdrojov na našom území. Prioritou č.1, vzhľadom na Národný park Muránska planina je podpora ekoturizmu vo všetkých jeho formách.

K čomu nám je v mikroregiónu takéto partnerstvo ?

Spôsob financovania rozvoja regiónov a vidieka sa po vstupe SR do EÚ radikálne zmení. Nakoľko ani my nechceme byť mimo tohto diania, rozhodli sme sa vytvoriť základné podmienky nevyhnutné na to, aby i náš región bol schopný čerpať finančné prostriedky fondov EÚ a štátu.

Týchto podmienok potrebných k tomu, aby sme boli vhodným prijímateľom je niekoľko. Dve z nich sú však natoľko základné, že bez ich naplnenia budú všetci žiadatelia o finančné zdroje EÚ a štátu z nášho regiónu maximálne znevýhodnení a vopred odsúdení na neúspech.

Prvou podmienkou je existencia funkčného verejno-súkromného partnerstva, v ktorom bude zapojená verejná správa, podnikatelia i tretí sektor. Iba takéto partnerstvo je totiž garanciou verejnej kontroly, koordinácie a riadenia rozvoja regiónu na jednej strane a taktiež jediným vhodným predkladateľom väčších projektov regionálneho rozvoja na strane druhej.

Druhou nevyhnutnou podmienkou je existencia spoločných rozvojových programových dokumentov regiónu, ktoré sú v súlade s krajskými a národnými plánmi rozvoja. Avšak bez naplnenia prvej podmienky nie je možné zrealizovať druhú, pretože tvorcom reálneho rozvojového dokumentu môže byť iba skupina všetkých zainteresovaných subjektov v rámci regiónu – verejno-súkromné partnerstvo.

18.3.2003 sa uskutočnilo v Tisovci Valné zhromaždenie združenia, z ktorého Vám ponúkame Zápisnicu z VZ, Správu o činnosti združenia za rok 2002 a Plán činnosti združenia na rok 2003.

Európsky príbeh

Ten príbeh sa začal krátko po druhej svetovej vojne. Na jeho začiatku stáli ľudia odhodlaní zabrániť ďalšej krutej vojne na starom kontinente. Príležitosť, ako tento cieľ dosiahnuť, videli v ekonomickej spolupráci európskych krajín. Preto šesť štátov založilo Európske spoločenstvo pre uhlie a oceľ a podriadilo tak tieto dve kľúčové odvetvia hospodárstva pod medzinárodnú správu.

Príbeh zjednotenej Európy sa odvíja od hodnôt demokracie, slobody, ľudských práv a trhovej ekonomiky. Európsky príbeh pod americkým ochranným vojenským dáždnikom úspešne pokračoval. Pôvodná šesťka sa postupne rozrástla na dnešnú pätnástku. Pripájali sa krajiny rešpektujúce hodnoty, na ktorých bolo európske spoločenstvo postavené. Preto boli z tohto projektu vylúčené všetky štáty s totalitnými režimami. Tie sa držali až do sedemdesiatych rokov v Portugalsku a Španielsku, oveľa horšie na tom bola ale východná Európa. Tieto krajiny sa teraz len pomaly spamätávajú so 40 ročnej izolácie. Je iba prirodzené, že sa hlásia k európskym demokratickým krajinám a chcú sa stať členmi ich spoločenstva.

Európska únia je spoločenstvom suverénnych krajín. Jej rozhodovacie mechanizmy sú usporiadané tak, aby vyhovovali všetkým členským štátom – aby mali patričné zastúpenie veľkí a súčasne aby nezaničil ani hlas malých. Európska únia predstavuje fórum pre všetky stupne verejnej moci aj spoločnosti. V jej orgánoch sú zastúpené centrálné vlády členských štátov EÚ, ale aj miestne a regionálne samosprávy. Sú tam zástupcovia verejnej moci, ale aj zástupcovia zamestnávateľov, zamestnancov a rôznych záujmových združení občianskej spoločnosti.

Európsky príbeh však nebol a nie je idylický. Európa má aj dnes veľké problémy. Jej problémom je od občanov príliš vzdialené rozhodovanie, nad ktorým často nemajú kontrolu ani občania ani ich volení zástupcovia. Vážnym problémom je dlhodobo stagnujúca ekonomika, nedostatočná kontrola aktivít bruselských úradníkov, starnúce obyvateľstvo a úpadok tradičných hodnôt. Európska únia potrebuje do svojich žíl vliť novú krv. V opačnom prípade sa ambiciózna

stavba európskej integrácie môže zrušiť. Nové členské štáty môžu zohrať významnú úlohu pri jej prestavbe. Svojou životaschopnosťou môžu spevniť jej základy a vystužiť jej piliere. Môžu sa pokúsiť aj o zásadné zmeny jej architektúry. Na prospech súčasných aj budúcich členov únie.

Kandidátske krajiny zasa potrebujú prekonať najmä svoje ekonomické zaostávanie za vyspelým svetom. Potrebujú veľa investovať do dopravnej infraštruktúry a do ekologických stavieb. Potrebujú tiež zmodernizovať poľnohospodárstvo a zanedbané vidiecke oblasti, obnoviť zdevastované kultúrne a technické pamiatky, ktoré by mohli pomôcť rozvoju cestovného ruchu. Skrátka, chcú zvýšiť kvalitu života svojich obyvateľov. V tomto smere podáva Európska únia budúcim členským štátom svoju pomocnú ruku.

Európska únia potrebuje kandidátske krajiny a kandidátske krajiny potrebujú Európsku úniu. Európsky príbeh začína novú etapu. Aj Slovensko bolo pozvané, aby sa stalo jeho súčasťou. Je to pre našu krajinu príležitosť a zároveň záväzok. Príležitosť urobiť bodku za povojnovým mocenským rozdelením Európy. Príležitosť pomôcť sebe a záväzok pomôcť Európe, kam sme vždy patrili a patríme.

Ivan Rončák, politológ, marec 2003

Chronológia hlavných udalostí vo vzťahoch EÚ a SR (resp. ČSFR) po roku 1989

- **December 1989**
Nadviazanie diplomatických stykov medzi ČSFR a ES. Medzi ČSFR a ES bola podpísaná štvorročná Dohoda o obchode s priemyselnými výrobkami.
- **7. mája 1990**
Dohodu o obchode s priemyselnými výrobkami nahradila Dohoda o obchodnej a hospodárskej spolupráci s platnosťou na 10 rokov.
- **16. decembra 1991**
Medzi ČSFR a ES bola podpísaná Európska dohoda o pridružení ČSFR k Európskemu spoločenstvu (asociačná dohoda). Vzhľadom na rozdelenie ČSFR nestihla byť ratifikovaná a nevstúpila preto do platnosti.
- **4. októbra 1993**
V Luxemburgu bola podpísaná Európska dohoda o pridružení uzatvorená medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými krajinami a SR (asociačná dohoda).
- **1. februára 1995**
Európska dohoda o pridružení uzatvorená medzi európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi a SR vstupuje do platnosti.
- **November 1995**
Vláde SR je doručená Biela kniha – Príprava asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu Únie. Európska komisia tento dokument prijala 3. mája 1995. Na základe bielej knihy sa v SR vytvorilo 23 gestorských skupín zodpovedných za implementáciu legislatívy ES/EÚ do slovenského právneho poriadku.
- **27. júna 1995**
Predseda vlády SR Vladimír Mečiar odovzdáva na zasadnutí Európskej rady v Cannes prezidentovi Francúzskej republiky Jacquesovi Chiracovi Žiadosť SR o členstvo v EÚ. Žiadosť dopĺňa Memorandum vlády SR, podľa ktorého je strategickým cieľom SR získať plné členstvo v EÚ okolo roku 2000.

- **26. apríla 1996**
Minister zahraničných vecí SR Juraj Schenk prevzal od veľvyslanca Európskej komisie v SR Georgiosa Zavvosa dotazník Európskej komisie.
- **19. júla 1996**
SR odovzdáva vyplnený dotazník Európskej komisii. Na jeho základe Európska komisia neskôr pripravila Posudok Európskej komisie k žiadosti Slovenska o členstvo v EÚ.
- **November 1996**
Začiatkom novembra bol vláde SR odovzdaný demarš EÚ. 17. novembra bola v Štrasburgu prijatá Rezolúcia Európskeho parlamentu o nevyhnutnosti rešpektovania ľudských práv a demokracie na Slovensku. Vláda SR k rezolúcii prijala svoje stanovisko.
- **16. júla 1997**
Európska komisia predkladá Európskemu parlamentu v Štrasburgu posudky k žiadostiam 10 stredo-európskych a pobaltských štátov. Odporučila začať rozhovory o rozšírení EÚ so šiestimi krajinami: ČR, Estónskom, Maďarskom, Poľskom, Slovinskom a Cyprom.
- **12. - 13. decembra 1997**
Rada Európskej únie na summite v Luxemburgu potvrdzuje stanovisko Európskej komisie o začatí vstupných rozhovorov so 6 uchádzačskými štátmi.
- **12. marca 1998**
V Londýne sa po prvý raz schádza Európska konferencia za účasti štátov EÚ a 11 uchádzačských štátov.
- **30. marca 1998**
EÚ začína v Londýne vstupný proces so všetkými 11 kandidátskymi štátmi za účasti ministrov zahraničných vecí členských štátov EÚ a kandidátskych krajín. SR zastupoval vicepremiér a predseda Rady vlády SR pre integráciu SR do EÚ Jozef Kalman. Odovzdal komisárovi EÚ pre zahraničné vzťahy Hansovi van den Broekovi Národný program pre prijatie *acquis communautaire* v Slovenskej republike.
- **31. marca 1998**
V Londýne sa začínajú vstupné rozhovory so 6 uchádzačskými štátmi. Ďalšie vzťahy s krajinami, s ktorými sa nezačali vstupné rozhovory, budú individuálne Partnerstvá pre vstup, zamerané na podporu tých oblastí kodanských kritérií, v ktorých príslušné krajiny zaostávajú.
- **4. novembra 1998**
Uverejnenie správy o Slovensku zo septembra 1998, ktorá však stihla zachytiť iba stav priprav SR na vstup do EÚ v poslednom období vlády Vladimíra Mečiara.
- **11. - 12. decembra 1998**
Európska rada neodporúča začať priame rokovanie o vstupe do únie so žiadanou z kandidátskych krajín druhej skupiny. Oceňuje však pozitívne zmeny na Slovensku, ktoré nastali po parlamentných voľbách. Zároveň žiada komisiu o vypracovanie hodnotiacich správ na kandidátske krajiny pre helsinský summit EÚ v decembri 1999.
- **13. októbra 1999**
Uverejnenie správy o pokroku Slovenska v pridružovaní k EÚ, ktorá konštatovala podstatný pokrok SR v mnohých oblastiach a zaradila Slovensko prakticky do prvej skupiny krajín, uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ.
- **10. decembra 1999**
Helsinský summit členských krajín EÚ rozhodol o pozvaní Slovenska na rozhovory o vstupe do EÚ.
- **15. februára 2000**
V Bruseli sa začali oficiálne rokovania o vstupe Slovenska do Európskej únie.

- **28. marca 2000**
Hlavný vyjednávač Slovenskej republiky pre vstup do Európskej únie Ján Figel' odovzdal v Bruseli pozičné dokumenty pre rokovania o vstupe Slovenska do EÚ v ôsmich kapitolách. Tým sa prakticky začali rozhovory o vstupe Slovenska do Európskej únie.
- **14. júna 2000**
Európska rada oficiálne potvrdila, že Slovensko predbežne uzavrelo 6 z 8 predložených kapitol. Celkový počet kapitol, ktoré musí SR pred svojim vstupom do EÚ uzavrieť, je 30.
- **8. novembra 2000**
Pravidelná správa Európskej komisie o pokroku Slovenska v procese prípravy na členstvo v Únii vo všeobecnosti oceňuje pokrok dosiahnutý v priebehu roka 2000 pozitívne, uvádza však aj niektoré konkrétne kritické pripomienky. Významné je, že správa prvýkrát konštatuje, že Slovensko možno považovať za fungujúcu trhovú ekonomiku schopnú čeliť - zo strednodobej perspektívy - konkurencii a trhovým silám v Európskej únii za predpokladu, že reforma bude dokončená.
- **November 2000**
Slovensko predbežne uzavrelo 10 z 30 negociačných kapitol.
- **30. marca 2001**
Ďalšie dve kapitoly zvýšili celkový počet uzavretých kapitol na 12. Slovensko otvorilo ďalších 7 kapitol.
- **17. mája 2001**
Slovensko predbežne uzavrelo ďalšie 4 kapitoly, takže počet uzavretých kapitol vzrástol na 16. Tým sa mu podarilo vrátiť sa do prvej skupiny uchádzačov o členstvo v Európskej únii.
- **26. októbra 2001**
Slovensku sa podarilo uzavrieť 20 kapitol na prístupových rokovaníach s EÚ. Vstúpilo tak do najťažšej fázy prístupového procesu. Slovensko je jedinou z krajín tzv. druhej skupiny, ktorej sa stále darí držať krok s najlepšie pripravenými kandidátmi, ktorí rokujú o vstupe do EÚ o dva roky dlhšie.
- **13. novembra 2001**
Pravidelná správa Európskej komisie o pokroku Slovenska v pridružovaní oceňuje ďalší významný pokrok krajiny v prípravách na členstvo v EÚ - prehĺbenie stability demokratických inštitúcií, zákonnosti, ľudských práv a ochrany menšín. Slovenská ekonomika je označovaná ako fungujúca trhovú ekonomiku, schopná - pri dodržaní ďalších predpokladov - čoskoro obstať v konkurencii vyspelých európskych krajín. Správa spomína aj niekoľko konkrétnych slabých miest prípravy SR na členstvo v EÚ. Celkovo je však ďalším krokom na ceste k zlepšujúcemu sa obrazu Slovenska v zahraničí a k možnému členstvu v EÚ v roku 1994.
- **11. decembra 2001**
Slovensko uzavrelo v prístupových rokovaníach s Európskou úniou 21. kapitolu - životné prostredie.
- **14.-15. decembra 2001**
Zasadanie Európskej rady v belgickom Laekene konštatovalo, že rozširovanie EÚ sa stáva nezvratné. Medzi krajinami, ktoré sa za predpokladu úspešného dokončenia prístupových rokovaní do konca r. 2002 budú môcť v roku 2004 už ako členovia EÚ zúčastniť na voľbách do Európskeho parlamentu, bolo výslovne spomenuté aj Slovensko.
- **21. decembra 2001**
Slovensko uzavrelo 22. kapitolu - finančná kontrola.
- **21. marca 2002**
Slovenská republika úspešne uzavrela 23. kapitolu - dane.

- **22. marca 2002**
Uzavretie 24. kapitoly - doprava.
- **11. júna 2002**
Slovenská republika úspešne uzavrela ďalšie dve kapitoly európskej legislatívy - spoluprácu v oblasti spravodlivosti a vnútra a inštitúcie. Má tak uzavretých 26 z 30 kapitol.
- **29. júla 2002**
Regionálna politika je obsahom 27. uzavretej kapitoly Slovenska v prístupových rokovaníach s Európskou úniou.
- **9. decembra 2002**
Slovensko uzavrelo prístupové rokovania s Európskou úniou v zastúpení dánskeho predsedníctva. Zostávajú už len finančné záležitosti spoločné pre všetky kandidátske krajiny a dánske návrhy musí ešte schváliť všetkých pätnásť členov EÚ.
- **13. decembra 2002**
Na kodanskom summite Slovensko oficiálne skončilo predvstupové rokovania uzavretím kapitol poľnohospodárstvo a financie a rozpočet. Znamená to, že Slovenská republika sa stane 1. mája 2004 členom Európskej únie.
- **16. - 17. mája 2003**
V referende o vstupe SR do EÚ rozhodneme o členstve našej krajiny v Európskej únii.

Dňa 16. a 17. mája 2003 sa uskutoční referendum o vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie.

Otázka bude znieť: "Súhlasíte s tým, aby sa SR stala členským štátom EÚ?"

Výhody a nevýhody vstupu do EÚ

Mnohí ľudia sa zamýšľajú nad tým, či by sa Slovensko malo vôbec usilovať o vstup do Európskej únie. Väčšina ľudí vidí prínosy vstupu do únie a sú za vstup, mnohí však vidia aj negatíva vstupe do únie a sú proti integrácii.

Ako to teda je? Posúďte sami. Aké sú teda výhody a nevýhody vyplývajúce zo vstupu Slovenska do Európskej únie pre nás a pre celú našu krajinu?

VÝHODY VSTUPU DO EÚ

Ekonomické výhody

- zvýšenie konkurencie vo všetkých oblastiach nášho hospodárstva,
- odstránenie obchodných prekážok - voľný pohyb tovaru,
- rozvoj spolupráce s výrobcami v EÚ pri prenikaní na „tretie trhy”,
- nové podnikateľské príležitosti v EÚ a EÚ u nás,
- posilnenie dôveryhodnosti SR a podpora vstupu zahraničného kapitálu,
- modernizácia technológií a zavádzanie high-technológií,
- zlepšenie kvality našich výrobkov,

- odbúranie nákladov spojených s ochranou hraníc,
- vplyv na sociálnu oblasť a zamestnanosť,
- voľný pohyb pracovných síl a osôb,
- vyšší objem nenávratných prostriedkov z fondov EÚ,

Neekonomické výhody

- zvýšenie kreditu Slovenska v zahranično-politickej oblasti,
- spoločný postup pri riešení globálnych problémov,
- upevnenie demokracie na Slovensku,
- zvýšenie bezpečnosti - justičná a policajná spolupráca,
- zlepšovanie kvality životného prostredia,
- nové impulzy do rozvoja vedy, výskumu a vývoja,
- spolurozhodovanie Slovenska o Európe,
- väčšia podpora rozvoja poľnohospodárstva a vidieka,

RIZIKÁ A NEVÝHODY VSTUPU DO EÚ

- niektoré kompetencie (napr. colná a obchodná politika, poľnohospodárska politika, technické a ekologické normy) sa presunú z národných inštitúcie na inštitúcie EÚ,
- výrobky exportované do EÚ musia spĺňať jej technické normy. Pre SR to znamená tieto európske normy prevziať do slovenských technických noriem a uplatňovať ich,
- zvýši sa konkurenčný tlak na slabšie slovenské podnikateľské subjekty, čo ohrozí ich existenciu,
- odliv kvalifikovanej pracovnej sily do zahraničia, ak by proces vnútornej sociálnej konvergencie nebol dostatočne výrazný a rýchly,
- vysoké náklady na reštrukturalizáciu slovenskej ekonomiky, spojené so začlenením do Európskej únie a prispôbovaním sa európskym normám,
- príspevky SR do štruktúrnych fondov EÚ by sa mohli prejavovať ako finančná záťaž pre slovenskú ekonomiku,
- colné výnosy v obchode s krajinami, ktoré členmi EÚ nie sú, idú do spoločného rozpočtu EÚ,

DÔSLEDKY NEINTEGRÁCIE SR DO EÚ

- „pozícia tzv. tretej krajiny“ - bez ekonomických a neekonomických výhod,
- strata dôveryhodnosti Slovenska na medzinárodnej scéne
- izolácia – vypadnutie z Európskeho integračného procesu,
- strata trhov, pokles zamestnanosti a prosperity,
- obmedzenie konkurenčného tlaku a následne zaostávanie podnikov,
- zabrzdenie prílevu priamych zahraničných investícií,
- nedostupnosť prostriedkov zo štruktúrnych fondov Európskej únie,
- obmedzenia v pohybe našich občanov v Európe,
- obmedzenia v pracovných možnostiach v zahraničí,

Finančná podpora SR po vstupe do EÚ

Čistý zisk Slovenska v porovnaní s našimi platbami do spoločného rozpočtu za prvé tri roky členstva v EÚ (2004 - 2006) bude 831 mil. EUR, čo v prepočte na obyvateľa predstavuje 154 EUR. Za prvé tri roky po vstupe do EÚ prislúcha Slovensku niečo vyše 1 mld. EUR na štrukturálne fondy, 510 miliónov EUR na Kohézny fond, takmer 630 miliónov EUR na priame platby a ďalšie položky v poľnohospodárstve, 90 miliónov EUR na odstavenie Jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice, 48 miliónov EUR na budovanie schengenského systému, 24,5 milióna EUR na posilnenie inštitúcií a administratívnych kapacít a 167 miliónov EUR na existujúce politiky.

Spolu to pre SR znamená prostriedky v sume takmer 2,5 miliardy EUR. Samozrejme, že nie všetky prostriedky dostaneme len tak na ruku, niektoré - ako štrukturálne fondy, Kohézny fond - sú viazané na projekty a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu.

Vstup do EÚ a rast cien.

Niekedy sa stretávame s názormi, podľa ktorých sú nepopulárne opatrenia v rámci uskutočňujúcich sa reforiem (dôchodkového zabezpečenia, sociálneho zabezpečenia, reforma zdravotníctva) akoby vynútené našim budúcim členstvom v EÚ. Treba zdôrazniť, že reformy by sme museli uskutočniť nezávisle od tohto, či by sme do únie vstúpili alebo nie. Jediné spojivo so vstupom je v tom, že pri realizácii týchto reforiem budeme zohľadňovať tie princípy, ktoré sa uplatňujú v EÚ.

Obdobná argumentácia sa používa aj pri raste regulovaných cien (tepla, plynu, vody, elektriny). Tu je opäť nutné uviesť, že z dlhodobého hľadiska je ekonomicky neudržateľné, aby sa tieto služby a výrobky predávali za cenu, ktorá nepokrýva ani náklady a primeraný zisk, a podniky si straty v cenách pre obyvateľstvo vykrývali vyššími cenami pre podnikateľov. Preto ani v tomto prípade cenové úpravy nemajú nič spoločné s našim členstvom v EÚ. Odrážajú len ekonomickú realitu a z hľadiska nápravy ekonomického prostredia by sme ich museli vykonať nezávisle od nášho vstupu.

Ako príklad priameho dosahu nášho vstupu do EÚ v cenovej oblasti je možné uviesť zdaňovanie cigariet. Po vstupe máme päť rokov na to, aby sme prispôbili spotrebnú daň z cigariet na úroveň 64 EUR za 1000 kusov. Treba pripustiť, že ak by sme do EÚ nevstúpili, takéto úpravy robiť nemusíme a cigarety by boli lacnejšie. Dnes sme už takou otvorenou ekonomikou, a tak prepojenou ekonomicky s krajinami EÚ a kandidátskymi krajinami, že výrazné zmeny v smerovaní nášho zahraničného obchodu po vstupe ani neočakávame. Takmer 85 % nášho vývozu a dovozu smeruje do týchto krajín a už od roku 2001 sa na dovozy priemyselných výrobkov z EÚ neuplatňuje clo, teda tieto výrobky sa dovážajú za nulové clo. Po našom vstupe sa odstránia ešte posledné technické prekážky obchodu, rôzne povolenia a certifikáty, a bude len na našich výrobcov, ako rozšírenie vnútorného trhu na "európsku dvadsaťpäťku" využiť.

Isté riziká vstupu SR do EÚ vidíme v tom, že sa môže zúžiť priestor na presadzovanie národnostných záujmov. S členstvom v EÚ je spojený presun niektorých kompetencií, napríklad v oblasti colnej a obchodnej politiky, poľnohospodárskej politiky, technických a ekologických noriem a podobne, z národných inštitúcií na európske. Nevyhnutnosť rešpektovať právne normy EÚ môže spôsobovať isté problémy v najrôznejších oblastiach života spoločnosti. Pri rozhodovaní o otázkach patriacich pod nadnárodný spôsob rozhodovania však bude SR svojím hlasom prítomná. Rizikom vstupu SR do EÚ bude aj zvýšený konkurenčný tlak na slovenské podnikateľské subjekty. Treba však

pripomenúť, že reštrukturalizácia slovenských podnikov a zvýšenie ich konkurencieschopnosti je nevyhnutné nielen pre členstvo v EÚ, ale aj vzhľadom na pokračujúcu globalizáciu a liberalizáciu svetového obchodu (a, napríklad, naše členstvo vo WTO). Po vstupe do EÚ sa naše hranice stanú vonkajšími hranicami únie, Slovensko ako súčasť únie sa stane "príťažlivejšie", čo zvyšuje pravdepodobnosť migračného tlaku z krajín východnej Európy a rozvojových štátov a vyvolá potrebu ešte intenzívnejšie sa týmito otázkami zaoberať.

Rok 1993, keď Európska rada v Kodani definovala kritériá na vstup nových kandidátskych krajín do Európskej únie, znamenal naštartovanie ambiciózneho procesu, ktorého cieľom bolo prekonať dedičstvo konfliktov a rozdelenia v Európe. V decembri 2002 sa uzatvorením prístupových rokovaní s desiatimi kandidátskymi krajinami, symbolicky opäť v Kodani, naplnila jedna významná etapa tohto procesu. Historicky najväčšie rozšírenie Európskej únie v máji 2004, miesto Slovenska v ňom, je výzvou pre samotnú Európsku úniu a, pochopiteľne, aj pre nás. Prajme si, aby sme ju naplno využili.

Ako to vidia naši politici.

Prevažná väčšina parlamentných politických subjektov na Slovensku podporuje vstup SR do Európskej únie. Jednoznačne prointegračné stanoviská zastávajú strany a hnutia, ktoré v rokoch 1994-1998 pôsobili v opozícii. Tieto strany majú vstup do EÚ zakotvený vo svojich politických programoch. Ide o Kresťanskodemokratické hnutie, Demokratickú úniu, Demokratickú stranu, Sociálnodemokratickú stranu Slovenska a Stranu zelených na Slovensku (v roku 1997 vytvorili Slovensku demokratickú koalíciu); Stranu demokratickej ľavice; Maďarské kresťanskodemokratické hnutie, Maďarsku občiansku stranu a hnutie Spolužitie (v roku 1998 sa zlúčili do Strany maďarskej koalície); Stranu občianskeho porozumenia (vznikla v roku 1998).

Členstvo SR v EÚ podporuje aj Hnutie za demokratické Slovensko, najsilnejší vládny subjekt v rokoch 1994-1998. V januári 1995 HZDS presadilo do programového vyhlásenia vlády tézu o nadviazaní na "doterajšiu politiku zblížovania SR s európskymi a transatlantickými politickými, bezpečnostnými a ekonomickými štruktúrami". Podľa programového vyhlásenia vlády jej "prioritou je cieľavedomé približovanie k EÚ so zámerom získať plné členstvo v roku 2000". S príslušnou časťou programového vyhlásenia vlády sa stotožnili všetky vtedajšie opozičné parlamentné subjekty.

Pri zdôvodnení nevyhnutnosti vstupu Slovenskej republiky do EÚ poukazovali "prointegračné" politické subjekty predovšetkým na:

- kultúrno-civilizačnú príslušnosť Slovenska k Európe, oddanosť spoločným hodnotám (demokracia, ústavnosť, rešpektovanie ľudských práv, ekonomika slobodného trhu, subsidiarita, solidarita apod.),
- už existujúcu orientáciu ekonomiky SR na trhy Európskej únie (viac ako 80% slovenského vývozu smeruje do členských resp. pridružených krajín EÚ),
- očakávané ekonomické výhody, spojené s úplným otvorením trhu EÚ pre slovenských výrobcov (voľný pohyb osôb a tovarov, prekonanie existujúcich ochranných prekážok, technologická reštrukturalizácia hospodárstva, informatizácia atď.),
- čerpanie prostriedkov z podporných fondov EÚ, určených pre nových členov,
- zvýšenie kredibility krajiny pre potenciálnych zahraničných investorov a spojený s tým rast zahraničných investícií, nedostatok ktorých pociťuje Slovenská republika od svojho osamostatnenia v roku 1993,
- možnosti priameho ovplyvňovania dôležitých rozhodnutí orgánov EÚ, bezprostredne sa dotýkajúcich Slovenska,

- upevnenie mechanizmov fungovania demokratických inštitúcií, priaznivejšie vyhliadky pre celkovú stabilizáciu politického života a posilnenie prvkov demokratickej politickej kultúry v krajine.

Politické subjekty, ktoré zaujímali voči myšlienke vstupu SR do EÚ rezervovaný alebo odmietavý postoj zdôvodňovali svoje stanoviská tým, že:

- SR je štát, ktorý iba nedávno získal plnú suverenitu a musel by sa v prípade vstupu do EÚ jej podstatnej časti vzdať,
- integračný proces v Európe je výhodný predovšetkým pre veľké štáty, Slovensku v Európskej únii hrozí, že sa dostane do podriadeného postavenia,
- európska integrácia nie je znovu zjednotením predtým rozdelenej Európy, ale iba rozšírením západného, najmä nemeckého vplyvu na východnú Európu.
- integračný proces riadi pragmatická "eurobyrokracia", ktorá nezohľadňuje zvláštnosti (svojbytnosť) kultúrneho a duchovného vývoja malých štátov, vrátane SR,
- Európska únia nie je dostatočne stabilizovaná a vyprofilovaná organizácia z hľadiska vnútorných mechanizmov fungovania, preto vstup do EÚ skrýva pre SR veľké riziko,
- prílišná zviazanosť Slovenska s kozmopolitnou západnou Európou môže vážne ohroziť "tradičnú slovenskú kresťanskú hodnotovú orientáciu",
- Európska únia nedostatočne zohľadňuje sociálnu dimenziu ekonomického vývoja a presadzuje také ekonomické riešenia (napr. "šokovú terapiu"), ktoré sú pre Slovensko nevýhodné,
- Európska únia nedostatočne zohľadňuje nové spoločenské výzvy (napr. potrebu boja s organizovaným zločinom, drogami apod.), práve členstvo Slovenskej republiky v EÚ a väčšia otvorenosť Slovenska voči zahraničiu môže spomínané sociálne neduhy prehĺbiť.
-

Ivan Gašparovič: Myslím si, že referendum o vstupe do EÚ je potrebné. Často chodím po vidieku, stretávam sa s občanmi a bez nejakých filozofických úvah a vzletných slov občan reaguje asi takto: Ak nepôjdeme do EÚ, nebude zahraničný obchod, nebudú suroviny, proste odtrhneme sa od toho, čo všetci ostatní budú mať. Čiže vysvetľovanie z tohto hľadiska je prijateľné, občianske. Tomu ľudia rozumujú a veria. Preto nemám obavy o referendum.

Eduard Kukan: Osobne si myslím, že vysoký stupeň podpory vstupu do EÚ občanmi je istým spôsobom inštinktívny, lebo predsa len členstvo v EÚ, na rozdiel od NATO, ľudia skôr prijímajú. EÚ je o práci, o pracovných príležitostiach a pod. Takže k vysvetľovaniu o tom, ako bude Slovensko fungovať v únii, čo to bude znamenať pre život občanov, tak do toho zaradiť aj také otázky, čo je Európsky parlament, ako funguje a pod... Pokiaľ ide o voľby do Európskeho parlamentu, tak už od podpisu prístupovej zmluvy bude našich 14 zástupcov NR SR chodiť na zasadnutia Európskeho parlamentu. Je pravda, že najskôr musíme prijať zákon o voľbách do Európskeho parlamentu. A potom pred voľbami vysvetliť, čo to znamená, čo budú robiť naši poslanci, aké budú ich úlohy, aké budú mať povinnosti a ako budú fungovať naši poslanci.... Treba objektívne informovať našich ľudí o tom, čo bude presne znamenať náš vstup do únie. Bolo by naozaj chybou, keby sme to stále kreslili v ružových farbách, to by sa tejto vláde vypomstilo. Treba hovoriť, čo nám to prinesie, treba však aj hovoriť, že to bude náročnejší život, náročnejšie konkurenčné prostredie a že aj z tohto hľadiska prinesie objektívne ťažšie zvykanie si na nové prostredie.

z tlače spracoval IP

Európa občanov.

Hlavným záujmom zakladateľov európskej integrácie bolo, aby sa v Európe vylúčila možnosť ďalšej bratovražednej vojny. V Únii neexistujú žiadne colné, alebo daňové prekážky či nariadenia, obmedzujúce aktivity jednotlivcov alebo voľný pohyb služieb a kapitálu. Nemusíme si to uvedomovať, ale my všetci každodenne využívame prínosy vznikajúceho jednotného trhu : prístup k širokej škále produktov; konkurenciu, ktorá pomáha znižovať ceny; politiku, ktorá ochraňuje spotrebiteľa a životné prostredie; a štandardy zvyčajne na vyššej úrovni ako doteraz.

Ľudia žijúci na okraji Spoločenstva majú úžitok aj zo štrukturálnych fondov, najmä z Európskeho regionálneho rozvojového fondu. Podporný cenový mechanizmus financovaný Európskym poľnohospodárskym zabezpečovacím a garančným fondom prináša úžitok a podporu všetkým európskym farmám.

Každý členský štát napríklad uznáva kvalifikáciu praktických lekárov, právnikov, ošetrovateliek, architektov, farmaceutov, poisťovacích agentov, veterinárov a ďalších získanú v iných členských štátoch. Existuje smernica vytvárajúca systém vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov.

Európska Únia nie je koalícia medzi štátmi, ale medzi ľuďmi. Vstupom do EÚ sa každý stáva občanom Únie, existuje európsky pas, európsky vodičský preukaz, jednotnú menu EURO, sú zrušené hraničné kontroly. Každý občan má právo priamo sa zúčastniť volieb do Európskeho parlamentu. Právom každého občana je možnosť podať sťažnosť ombudsmanovi, čo je inštitúcia zriadená práve pre riešenie sporov a obhajobu občianskych práv. Okrem toho môže každý občan zaslať petíciu priamo Európskemu parlamentu. EÚ posilňuje naše základné ľudské práva, nakoľko sa môžu odňať práva člena štátu, ktorý porušuje tieto práva.

Minislovníček EÚ

Acquis communautaire (Acquis)

Acquis communautaire zahŕňa celú škálu princípov, zákonov, politik, záväzkov a cieľov, prijatých v rámci »Európskej únie a obsiahnutých predovšetkým v zmluvách, legislatíve a rozhodnutiach »Súdneho dvora. Dosaiahnuté výsledky musia záväzne akceptovať všetky členské štáty Únie. Nie je možné vracať sa k otázkam, ktoré už boli predmetom dohody na úrovni Únie. Prevzatie Acquis do právneho systému je jedným z predpokladov prijatia kandidátskej krajiny za riadneho člena EÚ.

Agenda 2000

Dokument Európskej komisie, (označovaný aj ako program EÚ na 21. storočie) sa zaoberá perspektívami rozvoja » EÚ na začiatku nového tisícročia, otázkami rozšírenia, prehlbovania integrácie ako aj budúceho financovania rozšírenej EÚ.

Colná únia

Forma medzinárodnej ekonomickej integrácie. Členské štáty rušia clo na vzájomný obchod a zároveň zavádzajú jednotné colné sadzby voči tretím krajinám. V rámci ES bola colná únia dobudovaná v roku 1968 ako príprava na jednotný trh.

Euro

Spoločná mena, ktorá podľa Maastrichtskej zmluvy bola zavedená v bezhotovostnom styku od 1. 1. 1999 postupne v členských krajinách, ktoré splnili podmienky Európskej menovej únie a pristúpili na zavedenie tejto meny. Od 1. 1. 2002 nahradili bankovky a mince novej meny – Euro národné bankovky a mince v krajinách eurozóny - v Belgicku, Fínsku, Francúzsku, Grécku, Holandsku, Írsku, Luxembursku, Nemecku, Portugalsku, Rakúsku, Španielsku a Taliansku.

Európa občanov

Projekt občianskej Európy sa stal otvoreným politickým cieľom v sedemdesiatych rokoch. Belgický premiér Leo Tindemans vypracoval v r. 1975 na žiadosť Európskej rady správu o európskej jednote. Správa zdôrazňuje, že "budovanie Európy nie je iba druhom spolupráce medzi štátmi. Je to obnovovanie mieru a priateľských vzťahov medzi ľuďmi, ktorí si želajú postupovať spoločne, prispôbovať svoju spoločnosť meniacim sa podmienkam vo svete a zároveň zachovávať tie hodnoty, ktoré tvoria ich spoločné dedičstvo... Európa musí byť blízka občanom." Často a z rôznych dôvodov boli navrhnuté opatrenia na priblíženie Európy k občanom. Najambicióznejšie tak urobila Komisia pre Európu občanov, ktorú ustanovila Európska rada v júni 1984. Mnohé z návrhov tejto komisie sú zakotvené v Maastrichtskej zmluve, napr. ustanovenia o občianstve či o ombudsmanovi. V súvislosti s jednotným trhom to boli návrhy na vzájomné uznávanie kvalifikácií.

Európska komisia (Komisia)

Iniciátor integračného procesu EÚ a jej výkonný a správny orgán. Jej hlavnou úlohou je dodržiavanie zakladajúcich zmlúv, resp. právnych aktov, ktoré na základe týchto zmlúv vznikajú, zabezpečovanie hladkého fungovania spoločného trhu a zastupovania záujmov EÚ vo vnútri i navonok. Niekedy je považovaná za „vládu EÚ“. Kolégium komisárov spolu s predsedom a dvoma podpredsedami tvorí 20 komisárov a je zostavená vždy na päť rokov. Komisiu vymenúvajú členské krajiny po ich schválení v Európskom parlamente. Politicky sa zodpovedá Európskemu parlamentu, ktorý má právomoc ju odvolať. Komisia sídli v Bruseli. Európska komisia úzko spolupracuje s Ekonomickým a sociálnym výborom a s Výborom pre regióny

Európska rada

Najvyšší politický orgán EÚ. Stimuluje významné politické iniciatívy na najvyššej úrovni a určuje základné smerovanie Únie. Združuje hlavy štátov a vlád členských krajín EÚ a ich ministrov zahraničných vecí. Európska rada sa stretáva najmenej dvakrát ročne. Európska rada definuje úlohy Európskej komisii, nové formy spolupráce, princípy ekonomickej, sociálnej a zahraničnej politiky. Rozhoduje o najdôležitejších otázkach EÚ, ktoré potom nadobúdajú legislatívnu formu bežnými procesmi v orgánoch Únie. Európsku radu si nemožno zamieňať s Radou Európy.

Európska únia

Označenie združenia európskych štátov, ktoré je založené na Európskych spoločenstvách a ktoré koordinuje svoju politiku v oblasti spoločného trhu, spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ako i vo veciach vnútorných záležitostí a justície. Cieľom EÚ je vytváranie stále užšieho spojenia medzi národmi Európy. EÚ vykazuje niektoré federálne prvky. Rozhodujúcim medzníkom vývoja Európskeho spoločenstva bolo zasadnutie Európskej rady v Maastrichte a podpis Zmluvy o Európskej únii. Inštitúcie EÚ majú duálnu štruktúru. Zahŕňajú jednak inštitúcie nadštátneho charakteru, ktorým členské štáty na základe zmluvy v presne definovaných oblastiach zverili časť svojej suverenity, jednak inštitúcie, v ktorých sú zastúpené jednotlivé štáty a ktoré rozhodujú či už jednomyselne alebo na základe kvalifikovanej väčšiny. Hlavnými orgánmi EÚ sú: Európska rada, Rada ministrov Európskej únie, Európska komisia, Európsky parlament, Výbor pre ekonomicke a sociálne záležitosti, Výbor pre regióny, Európsky súdny dvor a Dvor audítorov. Cieľom integrácie v hospodárskej a menovej oblasti je šíriť vyrovnaný a trvalo

udržateľný ekonomický a sociálny pokrok vytvorením Európy bez vnútorných hraníc, posilnením ekonomickej a sociálnej súdržnosti a vybudovaním Ekonomickej a menovej únie. EÚ chce svoje vzťahy s ostatným svetom rozvíjať Spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou ako i spoločnou obrannou politikou. Integrácia vo veciach vnútorných záležitostí a spravodlivosti zahŕňa rozšírenie pojmu 4občianstva Únie, záležitosti súvisiace s voľným pohybom medzi členskými štátmi, boj proti zločinu, azylovú politiku atď.

Európsky parlament (EP)

Je jedinou priamo volenou inštitúciou EÚ. Má konzultačnú funkciu v legislatívnom procese a kontrolnú funkciu najmä vzhľadom na Európsku komisiu. Schvaľuje rozpočet Únie, ustanovuje a rozpúšťa Európsku komisiu, menuje ombudsmana, schvaľuje zmluvy s tretími krajinami a vstup nových členských štátov. EP pozostáva zo 626 poslancov z 15 členských krajín EÚ volených na päťročné obdobie. Reprezentuje 370 mil. obyvateľov Únie a je najväčším mnohonárodným demokratickým parlamentom na svete. Počet poslancov za jednotlivé krajiny nie je celkom proporcionálny k počtu ich obyvateľov - kým každý nemecký člen EP reprezentuje 800 000 občanov, poslanec za Luxembursko zastupuje približne 60 000 občanov. Dôležitejšie ako národná príslušnosť pri prijímaní rozhodnutí je rozdelenie do politických skupín, z ktorých najsilnejšími sú Európska ľudová strana a Strana európskych socialistov. Rozhodnutia sa prijímajú jednoduchou väčšinou, avšak niektoré opatrenia definované v Maastrichtskej zmluve majú určený vyšší počet hlasov. Plenárne zasadnutia EP sa konajú v Štrasburgu, zasadnutia výborov v Bruseli, generálny sekretariát sídli v Luxemburgu. Úloha a právomoci EP s prehĺbovaním integrácie rastú, napriek tomu ho nemožno porovnávať s parlamentmi členských krajín. V EÚ neexistuje vláda v klasickom zmysle, takže EP má len obmedzené právomoci pri tvorbe legislatívy. Podieľa sa na formovaní politiky EÚ, napr. rezolúciami proti porušovaniu ľudských práv vo svete. Vzťahmi k rozvojovým krajinám a postojmi k daniu v EÚ, najmä v oblasti spoločného trhu. Podieľa sa aj na reforme inštitúcií EÚ. Amsterdamská zmluva právomoci EP ešte posilnila, zjednodušila legislatívne postupy a stanovila počet jeho poslancov na maximálne 700. V Zmluve z Nice sa ráta už aj so zložením EP pri počte členských krajín Únie 27. Po vstupe Slovenska do Únie bude SR zastúpená 14 poslancami.

Európsky poľnohospodársky vyrovnávací a garančný fond (EAGGF)

Financuje spoločnú poľnohospodársku politiku EÚ. Jeho cieľom je poskytovať trhovú podporu a podporovať štrukturálne reformy v poľnohospodárstve. Je rozdelený do dvoch sekcií:

- garančná sekcia financuje opatrenia cenovej podpory
- vyrovnávací sekcia (tiež poradenská) poskytuje dotácie pre racionalizačné schémy, modernizáciu a štrukturálne zlepšenia farmárstva

Európsky rozvojový fond

Založený v roku 1957, financuje opatrenia na podporu ekonomického a sociálneho rozvoja v krajinách Afriky, karibskej a pacifickej oblasti.

Európsky sociálny fond (ESF)

Zriadený v roku 1960 je hlavným nástrojom sociálnej politiky Spoločenstva. Poskytuje finančnú pomoc na odborné vzdelávanie, rekvalifikáciu a na schémy podpory vytvárania pracovných miest.

Európsky súdny dvor

Zabezpečuje výklad a dodržiavanie zmlúv Európskeho spoločenstva a Európskej únie. Jeho sudcovia sú ustanovení vládami členských štátov na obdobie šiestich rokov, rozhodnutia sa prijímajú väčšinou hlasov. Sídлом súdneho dvora je Luxemburg. K jeho úlohám patrí aj výklad práv a vzájomných povinností inštitúcií EÚ, či členských štátov voči EÚ, overovanie kompatibility prijatej legislatívy so základnými zmluvami a ďalšie.

Charta základných práv Európskej únie

Pri príležitosti 50. výročia Všeobecnej deklarácie ľudských práv (december 1998) Európska rada rozhodla o začatí prípravy Charty základných práv. Vypracovaním charty poverila Európska rada špeciálne grémium, ktoré tvorili predstavitelia členských krajín, Európskej komisie, 4Európskeho parlamentu a národných parlamentov ako aj Európskeho súdneho dvora. Chartou sa potvrdzujú práva, ktoré vyplývajú z ústavných tradícií, z medzinárodných záväzkov členských krajín, zo Zmluvy o EÚ, zo zmlúv o ES, zo Sociálnej charty a z rozhodnutí Európskeho súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva. Európska rada prijala chartu na svojom zasadnutí v decembri 2000 vo francúzskom meste Nice.

Konzulárna ochrana občanov v EÚ

Jedno z práv občanov EÚ zakotvené v Zmluve o EÚ, ktoré hovorí: Každý občan Únie je oprávnený na území tretej krajiny, kde členský štát, ktorého je občanom, nemá zastúpenie, požiadať o ochranu diplomatické, alebo konzulárne orgány, ktoréhokoľvek členského štátu a to za rovnakých podmienok ako občania tohto štátu.

Občianstvo EÚ Všetci občania členských štátov EÚ získali od 1. novembra 1993 popri svojej štátnej príslušnosti i občianstvo Európskej únie. Znamená to, že od r. 1994 môže každý občan EÚ využiť svoje aktívne alebo pasívne volebné právo v komunálnych voľbách a voľbách do Európskeho parlamentu tam, kde má miesto bydliska nezávisle od štátnej príslušnosti. Každý občan EÚ môže tiež využiť v tretej krajine, v ktorej nemá jeho krajina diplomatické zastúpenie, diplomatickú ochranu zastupiteľstva iného členského štátu EÚ. Občianstvo Únie ustanovila Zmluva o Európskej únii.

Oficiálne jazyky EÚ

V súčasnosti je 11 oficiálnych jazykov (angličtina, dánčina, finčina, francúzština, gréčtina, holandčina, nemčina, portugalčina, španielčina, švédčina, taliančina) s rovnakým postavením. Každý oficiálny dokument sa prekladá do všetkých jazykov EÚ.

Ombudsman

Inštitúcia ombudsmana vznikla v roku 1809 vo Švédsku. Odtiaľ sa rozšírila do iných krajín sveta. V tejto súvislosti je zaužívané aj slovné spojenie poverenec občanov. Inštitút ombudsmana zakotvila v rámci EÚ Maastrichtska zmluva. Ombudsmana volí Európsky parlament. Jeho právomocou je prešetrovať z vlastnej iniciatívy, z podnetu občanov Únie alebo právnických osôb prešetrovať sťažnosti na byrokraciu (porušovanie zákonov, chyby, omyly a nedopatrenia) v činnosti inštitúcií a orgánov spoločenstva s výnimkou Súdneho dvora a Súdu prvej inštancie. Na základe výsledkov vyšetrovacej činnosti signalizuje príslušným orgánom zistené nedostatky, navrhuje konkrétne opatrenia a vydáva ročné správy. Ombudsman nemá sankčnú právomoc.

Pätnástka

Predstavuje počet členských štátov Európskej únie po poslednom rozšírení v januári 1995: Nemecko, Francúzsko, Belgicko, Holandsko, Luxembursko, Taliansko, Dánsko, Veľká Británia, Írsko, Španielsko, Portugalsko, Grécko, Rakúsko, Fínsko a Švédsko.

PHARE

Fond EÚ určený na predvstupovú pomoc kandidátskym krajinám. PHARE poskytuje nenávratné dotácie na budovanie infraštruktúry (70% rozpočtu) a na budovanie inštitúcií a administratívnych kapacít (30% rozpočtu).

Rada Európskej únie / Rada ministrov (Rada)

Rada ministrov Európskej únie je hlavný rozhodovací orgán EÚ. Má rozhodovacie a výkonné právomoci podľa rezortnej príslušnosti. Stanovuje politické ciele a koordinuje národné politiky v oblasti svojej kompetencie. Členmi Rady sú ministri členských krajín EÚ, pričom každá z nich je zastúpená jedným ministrom. Ide len o jednu Radu, tá však mení svoj názov podľa predmetnej oblasti a tomu zodpovedá aj rezortná príslušnosť ministrov (zahraničná politika, hospodárstvo, poľnohospodárstvo, financie atď.). Pätnásť členských štátov v Rade disponuje 87 hlasmi, ktoré sú rozdelené proporcionálne podľa veľkosti krajín. Rozhodnutia sa podľa povahy prijímajú jednodhlasne či kvalifikovanou alebo jednoduchou väčšinou. Rada disponuje rozsiahlou administratívnou štruktúrou. Je orgánom, ktorého funkciou je reprezentovať záujmy členských štátov na úrovni Únie. Prijíma normotvorné zásady potrebné na realizáciu politiky EÚ v jednotlivých oblastiach. Európska komisia udeľuje právomoci na výkon zákonov a výnosov. Zostavuje rozpočet a predkladá ho Európskemu parlamentu. Európsky parlament má pri rozhodnutiach Rady zvýšenú spolurozhodovaciu právomoc. Na základe dohody v Zmluve z Nice bude mať Slovensko po vstupe do EÚ sedem hlasov v Rade.

Štrukturálne fondy

Sú spravované Európskou komisiou slúžia na finančnú podporu menej rozvinutých oblastí a ich cieľom je posilnenie ekonomickej a sociálnej kohézie (súdržnosti) týchto oblastí. Sú zamerané najmä na štrukturálny rozvoj zaostávajúcich regiónov. Ďalšie sú zamerané na oblasti poľnohospodárstva, sociálne opatrenia a rybolov.

Štyri slobody

Ide o voľný pohyb ľudí, tovarov, služieb a kapitálu. Zaviedli sa spolu s jednotným trhom. Voľný pohyb ľudí znamená odstránenie kontrol na hraniciach, posilnenie vonkajšej kontroly, harmonizáciu zákonov o azyle, zbraniach, drogách a vstupe a napokon slobodnú voľbu pracovnej činnosti a miesta pobytu pre občanov Únie. Voľný pohyb tovarov znamená zánik kontrol na hraniciach, zosúladienie daní a vzájomné uznávanie noriem a predpisov. Voľný pohyb služieb predstavuje liberalizáciu všetkých služieb, harmonizáciu dozoru nad bankami a poisťovňami a otvorenie prepravných a telekomunikačných trhov. Voľný pohyb kapitálu prináša väčšiu slobodu pohybu pre peňažné a kapitálové transfery, kroky smerom k jednotnému trhu pre finančné služby a liberalizáciu obchodu s cennými papiermi.

Výbor pre regióny

Úlohou tohto výboru je poskytovať Európskej komisii a Európskej rade názory autorít z regiónov EÚ a zastupovať regionálne a miestne záujmy. Výbor predstavuje 222 zástupcov z regiónov celej Únie. Má poradnú úlohu.

Aké projekty sa zrealizovali v našom mikroregióne.

Mikroregión bol spoluorganizátorom a hosťiteľom Letnej školy vidieka v roku 1998, ktorej výstupom je zborník Letná škola vidieka – rozvoj turizmu v mikroregióne Muránska planina.

Mikroregión sa podieľal na vydaní kalendára Víkend v Rudohorí 2002, aktívne sa zapája do aktivít v rámci regiónu Rudohorie i Horehronie.

V roku 1999 bol vypracovaný koncept plánu rozvoja vidieka – „Predpoklady a možnosti rozvoje mikroregiónu Muránskej planiny“.

V roku 2002 sa ukončil projekt „Daxnerov dom“, v rámci ktorého bola zrealizovaná rekonštrukcia rodného domu Samuela Daxnera v Tisovci a jeho využitie ako spoločenskej a kultúrnej základne spolkov mesta. Projekt v celkovej sume cca. 4 mil. Sk bol zrealizovaný vďaka podpore Fondu rozvoja vidieka, ktorý bol súčasťou predvstupového programu EÚ SPP B ako súčasť PHARE.

V rokoch 2001 – 2002 sa realizoval projekt Podpora rozvoja turizmu v mikroregióne Muránska planina, ktorý je podrobne spomenutý v Správe združenia za rok 2002. Na spolufinancovanie projektu

bol získaný príspevok z Pilotnej grantovej schémy pre rozvoj cestovného ruchu MH SR, ktorá je súčasťou programu PHARE.

V roku 2003 bol získaný príspevok programu Malých grantov Úradu vlády SR na projekt Muránska planina – „Spoznajme EÚ“ v celkovej výške 99.500,- Sk, ktorého súčasťou je i tento bulletin.

V roku 2003 bol zrealizovaný prvý projekt v rámci programu SAPARD v našom mikroregióne – jednalo sa o technické zariadenie pre Lesy mesta Tisovec v hodnote asi 0,25 mil Sk.

Aké projekty plánujeme.

Mikroregión Muránska planina schválil zapojenie sa do projektu obnovenia prevádzky historického ozubnicového vlaku na trati Brezno – Tisovec, ako inhibičného projektu pre regionálny rozvoj nášho mikroregiónu. V rámci našej spoluúčasti by sme mali zrealizovať Rušňové depo v Tisovci, zabezpečiť atraktivitu prostredia železničných staníc na spomenutej trati. Ich rekonštrukciu v dobovom štýle, napojenie a zabezpečenie ďalších služieb pre návštevníkov ozubnicovej trate. Zriadenie požičovní bicyklov a systému ich obehu po železnici. Vybudovanie cyklotrasy Tisovec – Muráň a mnoho ďalších podporných aktivít. Na tento projekt by sme chceli získať prostriedky z programu PHARE z Grantovej schémy na rozvoj turizmu 2003. Po realizácii projektu je zámer dosiahnuť zápis Ozubnicovej trate do zoznamu UNESCO.

V rámci otvorenia opatrenia 4b programu SAPARD sa bude mesto Tisovec spolu s partnerstvom uchádzať o finančný príspevok na rekonštrukciu historickej budovy na námestí v Tisovci za účelom zriadenia Kultúrno – prezentačného zariadenia mikroregiónu, kde by mali

participovať niekoľko aktivít, ako napríklad Turistická informačná kancelária, Komunikačné a informačné centrum mikroregiónu, Klub jaskyniarov, Prezentačné priestory pre stálu výstavu NaPaMP, Gemerského múzea, prípadne expozície Ozubnicovej železnice, dočasných prezentácií a pod.

Jednu z dominant mikroregiónu je Muránsky hrad a na jeho záchranu sa obec Muráň v spolupráci s partnerstvom bude uchádzať ako o domáce zdroje tak i o podporu zdrojov EÚ najmä z Fondu regionálneho rozvoja v roku 2004.

Na dobudovanie priestorového informačného systému celého Národného Parku a mikroregiónu sa bude o grant z Programu PHARE uchádzať miestne združenie cestovného ruchu.

V rámci spolupráce chovateľov koní a oviec sa chceme pripraviť pre nich spoločný projekt agroturistiky vybudovaním 4 – 5 tich salašov, slúžiacich i návštevníkom, kde by bolo možné sa najesť a prenocovať peším turistom, cykloturistom ale najmä pre turistov na koňoch. Na tento projekt je možné získať prostriedky z programu PHARE i SAPARD.

Dalšími projektmi, ktoré sa mienia uchádzať o financie EÚ sú : vybudovanie komplexného zimného športového centra v Michalovej, športového centra – krytého bazénu v Tisovci, vybudovanie výhliadkovej Green Way na trase Michalová – Tisovec – Muráň – Muránska Huta – Červená Skala, vybudovanie rozhľadne na Fabovej holi, vybudovanie funkčných cyklotrás v Národnom Parku ...

Prieskum verejnej mienky

V rámci projektu Muránska planina – „Spoznajme EÚ“ bol zrealizovaný prieskum verejnej mienky obyvateľov mikroregiónu Muránska planina. Cieľom prieskumu bolo zistiť ako vnímajú naši občania vstup SR do EÚ, čo od neho očakávajú, čoho sa obávajú a aký je ich postoj k pripravovanému referendu o vstupe SR do EÚ.

Prieskum sa realizoval od 15. do 30.3 2003 prostredníctvom anketárov, bolo oslovených celkovo 500 respondentov. Výber respondenti bol proporcionálny k počtu obyvateľov v obciach. Odpovedalo 51,76 mužov a 48,24 žien. Vo vekovej skupine od 18 do 25 rokov odpovedalo 17,65 % respondentov, od 25 do 40 rokov bolo 33,64 respondentov, od 40 do 55 rokov 28,74 % a nad 55 rokov 19,97 %.

Bolo položených celkovo 31 otázok, z čoho 25 bolo orientovaných na názory respondentov a 6 otázok bolo venovaných údajom o respondentoch.

Výsledky prieskumu verejnej mienky :

1./ Znalosť o existencii nášho mikroregiónu bola vcelku dobrá - všeobecne vie o existencii MR 84,75 % občanov

2./ Omnoho horšie sú na tom znalosti o aktivitách ktoré mikroregión realizuje, až 83,05% nevie o žiadnej konkrétnej aktivite mikroregiónu

3./ O dianie v súvislosti zo vstupom SR do EÚ sa prejavilo nezaujím 23,73 % respondentov. Čiastočne až veľmi sa zaujíma o tento proces 76,27 % oslovených.

4./ Spokojnosť s dostupnosťou informácií o EÚ vyjadrilo iba 3,21 % občanov, veľkú, alebo čiastočnú nespokojnosť vyjadrilo až 52,14 %. Pričom v obciach je nespokojnosť vyššia až 69,57 % oproti mestu

37,14 %, čo je spôsobené väčším obmedzením informačných kanálov v obciach ako v meste (TV, tlač, internet)

5./ Záujem o podporu poľnohospodárstva z fondov EÚ paradoxne vyšiel vyšší v meste Tisovec kde sa ľudia zaujímajú v 68,57 % oproti 56,52 % v obciach. Taktiež konkrétne vyjadrený nezáujem v obciach o tieto prostriedky 47,83 % je vyšší ako v meste 28,57 %.

6./ Občania očakávajú., že po vstupe SR sa situácia v ich obci/meste zmení len veľmi málo. Iba 23,73 % očakáva väčšie zmeny, V obciach až 78,26 % obyvateľov neočakáva žiadne, alebo iba minimálne zmeny, na rozdiel od mesta, kde je týchto občanov iba 31,43 %

7./ Čo sa týka zmien v našom mikroregióne v priebehu najbližších 5-tich rokov občania vo všeobecnosti neočakávajú žiadne výrazné zmeny až 47,46 %. V priemere 39,41 % obyvateľov očakáva pozitívne zmeny oproti 12,08 % negatívnych zmien, ktoré nám prinesie vstup do EÚ

Výraznejšie zhoršenie očakávajú obyvatelia v najbližších 5-tich rokoch v oblasti : zamestnanosti - 28,81 % , životnej úrovne – 32,20 %, zárobkov – 20,34 % a poľnohospodárstva – 20,34 %.

Zlepšenie naopak očakávajú najmä v oblasti : financovaní regionálneho rozvoja – 45,76 % a financovaní vidieka – 51,65, posilnenia právomocí obcí – 50,85 %. Najvýraznejšie očakávajú zlepšenie v ochrane prírody – 67,80 % a v rozšírení spektra poskytovaných služieb na vidieku – 64,41 %.

Najmenšie zmeny po vstupe do EÚ predpokladajú obyvatelia v oblasti úrovni vzdelania – 57,63 %, v odstraňovaní byrokracie - 64,68%, aktívneho zapojenia sa obyvateľov do vecí verejných – 61,02 % a najmä v oblasti riešenia korupcie neočakáva žiadne zmeny až 77,97 % občanov

8./ V otázke, ktorú oblasť života mikroregiónu by chceli prioritne riešiť s využitím fondov EÚ nastala opäť diferenciácia medzi záujmom mesta a obcí.

	Tisovec	obce
a./ rozvoj zariadení a služieb cestovného ruchu a turistiky	25,71 %	52,17 %
b./ rekonštrukcia dopravnej siete – ciest, železnice	40,25 %	32,75 %
c./ výstavba stredných a veľkých podnikov	25,71 %	4,35 %
d./ rozvoj malého rodinného podnikania	22,86 %	21,74 %
e./ ochrana prírodného prostredia	31,43 %	30,43 %
f./ vylepšenie vzhľadu obce / mesta	34,29 %	39,13 %
g./ väčšiu samostatnosť obce/mesta v rozhodovaní o svojej budúcnosti	11,43 %	13,04 %
h./ zlepšenie prístupnosti informácií (televízia, internet, miestna tlač)	8,57 %	4,35 %
i./ zlepšenie úrovne a kvality vzdelania (lepšia podpora škôl, zriaďovanie nových škôl, mimoskolské vzdelávania)	31,43 %	47,83 %
j./ záujem o pestovanie našich miestnych tradícií	2,86 %	13,04 %
k./ aktivity mládeže vo voľnom čase	45,71 %	30,43 %

V obciach sa výrazne vyčlenili tri oblasti, - priorita č. 1 rozvoj cestovného ruchu; prioritou č. 2 je zlepšenie úrovne a kvality vzdelania; a prioritou č.3 je zlepšenia vzhľadu obcí.

Pre mesto je prioritou č. 1 riešenie problematiky voľného času mládeže, prioritou č. 2 je rekonštrukcia dopravnej siete a treťou prioritou je vylepšenie vzhľadu mesta.

Najvýraznejší rozdiel medzi mestom a obcami sa prejavil vo videní významu cestovného ruchu. Obyvatelia obcí majú výraznejší záujem o pestovanie CR - až o 26,46 % vyšší ako obyvatelia mesta Tisovec. Naopak občania mesta výraznejšie preferujú výstavbu stredných a veľkých podnikov oproti obciam až o 21,36 %. Výraznejší rozdiel, spôsobený odlišnosťami medzi obcami a mestom sa prejavil v problematike mládeže vzdelania. Obyvatelia v obciach majú záujem o zvýšenie úrovne vzdelania čo je spôsobené rozdielnou úrovňou škôl v meste a na vidieku. Na druhej strane občanov mesta omnoho viac trápi problematika voľného času mládeže, čo je opäť spôsobené rozdielnym prostredím a spôsobom života v meste a obciach.

Napriek tomu, že mesto Tisovec počtom obyvateľov patrí medzi vidiecke sídla, prejavujú sa tu neočakávane silno rozdielne kultúrne tradície a odlišný spôsob života obyvateľov oproti štýlu života v obciach predstavujúceho klasický vidiecky spôsob života.

9./ Podpora vstupu SR do EÚ je zo strany našich obyvateľov nižšia ako je slovenský priemer (prieskum 1.-3 marca 2003).

Vstup do EÚ podporuje alebo skôr podporuje 57,24 % občanov, oproti 74,4 % slovenského priemeru. Proti vstupu viac alebo menej je 30,74 % občanov mikroregiónu, oproti 13,6 % slovenského priemeru. Nerozhodných je 11,86 % - Slovensko 12 %.

Výraznejší rozdiel medzi mestom a obcami je iba v skupine nerozhodných, kým v obciach ich je až 17,4 %, v Tisovci je to iba 6,58 %.

10./ Na referende 16. – 17. marca by sa zúčastnilo alebo skôr zúčastnilo v našom mikroregióne 48,72 % - slovenský priemer je 75,9 %. Nezúčastnilo by sa ho, alebo skôr nezúčastnilo 24,22 % - Slovensko 9 %. Nerozhodných je 27,06 % oproti 15,1 % slovenského priemeru.

V otázke účasti v referende nastala výrazná diferenciacia medzi mestom a obcou. Za účasť v referende sa vyslovilo v Tisovci 65,14 %, zatiaľ čo v obciach iba 32,08 %, čo je menej ako polovica. V Tisovci by sa nezúčastnilo referenda 18,65 % v obciach až 29,89 %. Nerozhodných je v meste 16,21 % a v obciach až 38,03 % občanov.

Účasť na referende je zjavne ovplyvňovaná politickou nevyprofilovanosťou obyvateľov obcí oproti mestu. Z oslovených respondentov sa v obciach hlásilo k názorom prezentovaným niektorou z politických strán iba 14,7 %, v Tisovci to bolo až 57,1 %.

Samotná orientácia k názorom niektorej z politických strán nebola pri problematike vstupu do EÚ a účasti v referende určujúca. Občania sa riadia v tomto prípade skôr vlastným úsudkom a názorom ako politickou líniou preferovanej strany.

Je zjavná súvislosť medzi postojom respondenta ku vstupu SR do EÚ a jeho účasťou na referende. Až 81,63 % respondentov, ktorí odmietajú vstup SR do EÚ sa zároveň vyjadrili negatívne k účasti na referende. Z občanov, ktorí sa vyjadrili pozitívne k vstupu do EÚ by sa zúčastnilo referenda 52,31 %

Najväčší záujem o účasť v referende prejavila skupina mladých ľudí do 25 rokov – 79,32 % oslovených z tejto skupiny by sa zúčastnilo referenda.

Výraznou skupinou so zamietavým postojom k účasti na referende v obciach sú zamestnané ženy vo veku od 25 do 55 rokov, z ktorých by sa na referende nezúčastnilo až 87,4 %.

Ďakujeme týmto všetkým osloveným za ochotnú spoluprácu.

Zápisnica z valného zhromaždenia

Združenia verejno-súkromného partnerstva pre rozvoj mikroregiónu
Muránska planina
zo dňa 18.3.2003

Prítomní : podľa prezentačnej listiny

Program :

1. Zahájenie VZ a uvítanie hostí
2. Schválenie programu VZ (podľa návrhovej komisie)
3. Správa o činnosti za rok 2002
4. Voľba orgánov Združenia – predsedu, a revíznej komisie
5. Schválenie výšky členských príspevkov na rok 2003
6. Diskusia
7. Záver

Rokovanie :

1. Na úvod vystúpil predseda Jaroslav Berčík, ktorý privítal prítomných a oboznámil ich stručne s priebehom valného zhromaždenia.
2. Voľba návrhovej komisie
Za členov návrhovej komisie boli navrhnutí primátor Tisovca – Peter Mináč a starosta Muráňa - Roman Goldschmidt.

Uznesenie č.1

Valné zhromaždenie

- a) berie na vedomie navrhnutých členov návrhovej komisie
- b) schvaľuje Petra Mináča a Romana Goldschmidta za členov návrhovej komisie

3. Správa o činnosti za rok 2002

Prítomných s ňou oboznámil PhDr. Igor Pašmík.
v prílohe

Uznesenie č.2

Valné zhromaždenie

- a) berie na vedomie prednesenú správu o činnosti

4. Voľba orgánov Združenia, predsedu, revíznej komisie
Návrhová komisia podala návrh na predsedu Združenia verejno- súkromného partnerstva pre rozvoj mikroregiónu Muránska planina. Za predsedníčku bola navrhnutá starostka obce Pohronská Polhora Mgr. Hyacinta Tyčiaková.
Do revíznej komisie boli navrhnutí :
Hlodáková Mária, Ing.Hecková Miroslava, Dušan Ďurej

Uznesenie č.3

Valné zhromaždenie

- a) berie na vedomie predložené návrhy
- b) schvaľuje Mgr.Hyacintu Tyčiakovú za predsedníčku Združenia verejno-súkromného partnerstva pre rozvoj mikroregiónu Muránska planina
- c) za členov revíznej komisie schvaľuje :
Hlodáková Mária, Ing.Hečková Miroslava, Dušan Ďurej

5. Schválenie výšky členských príspevkov

Pre obce a mesto Tisovec boli navrhnuté členské príspevky vo výške 5Sk na obyvateľa, fyzické osoby okrem dôchodcov – 200Sk
občianske združenia a iné neziskové organizácie – 500Sk
podnikateľské subjekty : do 25 zamestnancov – 1 000Sk
od 25 do 250 zamestnancov – 3 000Sk
nad 250 zamestnancov – 5 000Sk

Uznesenie č.4

Valné zhromaždenie

- a) berie na vedomie navrhované príspevky
- b) schvaľuje výšku navrhnutých príspevkov

6. Informácie o zasadnutí Prvej rozvojovej vidieckej agentúry v Brezne dňa 27.3.2003.

Agentúra v súčasnosti združuje štyri mikroregióny Horehronia : Muránsku planinu, Čierny Hron, Chopok Juh a mesto Brezno. Spája 150-tisíc ha na ktorých žije 73 000 obyvateľov. Zámerom je vybudovať silné verejno-súkromné partnerstvo 32 obcí, dvoch miest s podnikateľskými subjektami a fyzickými osobami, ktoré bude schopné čerpať prostriedky z fondov EÚ. Je potrebné aby sa zúčastnili zástupcovia sektorov mikroregiónu Muránska planina na zasadnutí 27.3.2003

Okrem vybraných zástupcov sektorov MR MP zastupujú náš MR v PRVA ešte :

Mgr. Jaroslav Berčík (starosta obce Michalová), ako predseda RZMO Horehronia a Stredného Rudohoria

Ing. Roman Goldschmidt (starosta obce Muráň) ako zástupca Združenia obcí mikroregiónu Muránska planina.

Uznesenie č.5

Valné zhromaždenie

- a) berie na vedomie informácie o činnosti PRVA
- b) schvaľuje členov, ktorí budú zastupovať partnerstvo mikroregiónu Muránska planina v Prvej rozvojovej vidieckej agentúre Brezno a zároveň im ukladá zúčastniť sa Valného zhromaždenia PRVA dňa 27.3.2003 :

Hyacinta Tyčiaková – za partnerstvo MR - samospráva

Miloš Alberty - za partnerstvo MR – podnikateľský sektor

(ako náhradník za podnikateľský sektor J.Blaho)

Igor Pašmík - za partnerstvo MR – tretí sektor

7. Záver

Na záver predsedníčka Združenia Hyacinta Tyčiaková poďakovala prítomným za účasť a zasadnutie ukončila.

predsedníčka
Mgr.Hyacinta Tyčiaková

Správa o činnosti združenia za rok 2002

Stanovené ciele na rok 2002

Nakoľko sa činnosť partnerstva v roku 2002 iba rozbiehala, stanovené ciele, ktoré mali overiť možnosti existencie partnerstva. V rámci tohto zámeru boli naplánované päť hlavných aktivít :

- 1./ Prvým cieľom bolo vypracovať a zaužívať systém práce združenia a získanie nových členov.
- 2./ Druhým cieľom bolo vyškolenie aspoň jedného facilitátora – manažera pre náš MR.
- 3./ Tretím cieľom bolo vybudovať systém práce a spôsoby financovania manažera mikroregiónu .
- 4./ Štvrtým cieľom bolo vybudovanie funkčného komunikačného a informačného centra (KIC) v Tisovci.
- 5./ Piatym cieľom bolo vytvorenie funkčnej komunikačnej siete, do ktorej by boli zapojené všetky obce.

Realizácie

1./ V rámci plnenia prvého cieľa sa vybuďoval systém pravidelných mesačných stretnutí partnerstva, ktorých základom bola vzájomná výmena informácií o aktivitách jednotlivých členov a o možnostiach finančných zdrojov pre plánované projekty. Uskutočnilo sa celkovo 10 stretnutí partnerstva v rámci mikroregiónu.

2./ V rámci plnenia druhého cieľa boli pre mikroregión vyškolení dvaja facilitátori v rámci školenia, ktoré organizovala RRS. Sú to Ing. Hecková Miroslava a PhDr. Igor Pašmík.

3./ V rámci plnenia tretieho cieľa bola v spolupráci s Vidieckym parlamentom vypracovaná „Náplň práce vidieckeho manažera pre MR. Muránska planina“. V roku 2002 sme podľa zámeru vyskúšali spôsob financovania práce manažera prostredníctvom grantov z rôznych nadácií. Pre tento účel bolo vypracovaných celkovo 5 projektov v priemernej hodnote 320.000,- Sk na jeden projekt. Ani jeden z týchto projektov nebol schválený. Na základe tejto skúsenosti a získaných skúseností z práce s donormi (nadáciami) sme na rok 2003 pripravili na odskúšanie nový model financovania, ktorého základ tvorí príspevok z rozpočtu samospráv. Financovanie prostredníctvom grantov môže byť v súčasnej dobe realizované iba ako doplnkové k vlastným zdrojom.

Funkciu manažera mikroregiónu vykonával v roku 2002 PhDr. Pašmík z občianskeho združenia Vrchár, ktorý svoju činnosť financoval zo zdrojov OZ Vrchár a formou dobrovoľnej práce.

Odhad minimálnych nákladov na činnosť manažera je cca. 20.000,- Sk / mesačne, v čom sú zahrnuté náklady na prepravu, komunikačné náklady, bežná réžia kancelárii a minimálna mzda z odvodmi.

4./ Štvrtým cieľom bolo vybudovanie KIC v Tisovci, čo sa podarilo iba čiastočne. Mesto Tisovec venovalo bezplatne kancelárske priestory a náklady spojené s energiami, Firma INTERHOLZ, s.r.o. poskytla vybavenie nábytkom. Vzhľadom na neúspešnosť v získaní grantových prostriedkov sa nepodarilo vybaviť kanceláriu potrebnou technikou. Z toho istého dôvodu nebola zabezpečená prevádzka centra v pravidelných konzultačných hodinách. Poradenstvo a konzultácie v kancelárii realizoval PhDr. Pašmík formou vopred telefonicky dohodnutých termínov stretnutí.

Činnosť menežera bola uskutočňovaná najmä prostredníctvom internetu, sústreďovaním a následnou distribúciou aktuálnych informácií členom združenia.

5./ Posledný cieľ - vytvorenie funkčnej komunikačnej siete, sa nepodarilo naplniť na 100%. Zámerom bolo vybudovať centrálu v KIC v Tisovci, čo sa nezrealizovalo. Zároveň sme chceli zrealizovať zabezpečenie aktívneho pripojenia na internet v každej obci, v rámci siete MR, čo sa podarilo zatiaľ vo všetkých obciach okrem Muránskej Lehoty, kde bude pripojenie vytvorené v priebehu tohto roku.

Na úrovni mikroregiónu sa v roku 2002 ukončil projekt „ Podpora rozvoja turizmu v mikroregióne Muránska planina „, ktorého realizátorom bolo občianske združenie Vrchár.

Celý projekt bol realizovaný v celkovej hodnote 1.156.000,- Sk. Na jeho realizáciu bol získaný v roku 2001 grant vo výške 867.000,- Sk.

V rámci projektu boli vypracované nasledujúce výstupy :

1./ Tourism Master Plan mikroregiónu Muránska planina – 1 verzia,
Nakoľko sa jedná o dlhodobý proces prieskumov a získavania informácií a verejného pripomienkovania a jeho spracovanie je náročné vzhľadom na stupeň ochrany prírody v našom MR, bolo nutné rozdeliť tvorbu tohto dokumentu na tri etapy. Spracovanie 2-verzie za pripomienkovania verejnosti bude postupne realizované v roku 2003 a vypracovanie konečnej verzie ukončené do konca roku 2004. Celkový odhad nákladov na vytvorenie komplexného dokumentu je 940.000,- Sk. V rámci 1 etapy bolo preinvestovaných 495.000,- Sk, na dofinancovanie je potrebné ešte získať 445.000,- Sk.

2./ Budovanie priestorového informačného systému CR v MR – 1 fáza.
V rámci tejto aktivity bol spracovaný marketingový návrh priestorového značenia MR a zrealizovaná prvá základná fáza systému a to : 4 ks vstupných panelov do MR a 5 ks informačných panelov do MR. Tieto budú umiestnené na jar v tomto roku. Celkové odhadované náklady na realizáciu systému priestorového značenia mikroregiónu je 690.000,- Sk, z čoho bolo v realizovaná časť v hodnote 256.000,-

3./ Propagácia MR Muránska planina.
V tejto aktivite bol vydaný plnofarebný propagačný katalóg MR v štvorjazyčnej mutácii v počte výtlačkov 5000 ks. Bola zrealizovaná prezentácia MR na výstave CR SlovakiaTour 2002 a bol spracovaný materiál pre tvorbu internetovej stránky MR, ktorá sa realizuje v súčasnosti.

Celkovo bolo vynaložené na realizáciu tejto aktivity 347.000,- Sk, z čoho
Náklady na katalóg boli 55,- Sk na kus t.j. 275.000,- Sk
Na SlovakiaTour 2002 30.000,- Sk
Na prípravu internetovej stránky 42.000,- Sk

4./ V štvrtej aktivite bol vypracovaný návrh partnerských regiónov z krajín EÚ, Maďarska a Poľska.
Náklady na túto aktivitu boli 35.000,- Sk

5./ Na zabezpečenie realizácie projektu bolo vynaložených 23.000,- Sk

Spolufinancovanie projektu vo výške 25%, t.j. 289.000,- Sk, bolo zabezpečené dobrovoľnou prácou členov združenia Vrchár. Na realizácii projektu sa podieľalo 18 dobrovoľníkov, v celkovo odpracovanom čase 1500 hod. a v hodnote 300.000,- Sk

Na preklopenie financovania projektu bola zriadená zbierka členov vo forme pôžičky, v celkovej výške 285.000,- Sk

Návrh činnosti na rok 2003

január – december	Zasadenie Rady MR 1 x mesačne
január – december	Príprava a schválenie Akčného plánu rozvoja mikroregiónu
január – november	Tvorba programov sociálno-ekonomického a kultúrneho rozvoja obcí mikroregiónu
január – jún	Budovanie Komunikačného a informačného centra (KIC) v Muráni – InfoDom
január – jún	Príprava Komunikačných a informačných uzlov v obciach, internetizácia obce Muránska Lehota
február – august do 14. marca	Tvorba komplexných webových stránok mikroregiónu a obcí
12. – 14. marca	Vypracovanie žiadostí do Programu obnovy dediny
marec – máj	Školenie komunikácia samospráv s verejnosťou Realizácia projektu Muránska planina – „Spoznajme EÚ“ Vydanie 1 čísla bulletinu
apríl – máj	Vypracovanie žiadostí do grantových kôl NOS-OSF na budovanie verejno-súkromných partnerstiev a na tvorbu sociálno-ekonomických rozvojových plánov regiónov,
apríl – jún	Vypracovanie projektu rozvoja CR v MR v spojení s projektom obnovenia historickej ozubnicovej železnice na trati Brezno - Tisovec
apríl – jún	Podpora spracovania internetových stránok obcí v rámci projektu ISOMI
máj – jún	Spracovanie žiadostí do programu SAPARD na opatrenie č. 4b, prípadne 9
máj – júl	Príprava návrhu kompetencií rady mikroregiónu vo vzťahu k samosprávam
jún – december	Príprava a spracovanie návrhu spoločných Všeobecne záväzných nariadení pre obce mikroregiónu a ich schválenie v obecných zastupiteľstvách - Miestna Agenda 21
august	Vydanie 2 čísla bulletinu
júl – august	Spracovanie žiadostí do Grantovej schémy pre rozvoj CR a do Grantovej schémy pre regionálny rozvoj.
november	Vydanie 3 čísla bulletinu

Zapojte sa i Vy do práce partnerstva !

Ak chcete aby sa i Vaše boli zakomponované do rozvojového programu obce a mikroregiónu, regiónu a kraja je Vaša spoluúčasť vo verejno-súkromnom partnerstve základným predpokladom. Zároveň dosiahnete to, že Vaše plány budú zosúladené so zámermi ostatných subjektov v obci, mikroregióne a regióne.

Hlavnou úlohou na tento rok je tvorba programového dokumentu – Akčného plánu rozvoja mikroregiónu, ktorý bude podkladom pre podávanie projektov na príspevky z fondov EÚ.

PhDr. Igor Pašmík

Kontakty :

Mgr. Jaroslav Berčík – predseda Združenia obcí mikroregiónu, oumichalova@stonline.sk, tel: 048 6189910
Mgr. Tyčiaková Hyacinta - predsedníčka Združenia verejno-súkromného partnerstva, OÚ Pohronská Polhora, ocupolhora@stonline.sk, tel.: 048 6199211
PhDr. Igor Pašmík - projektový manažér, KIC MÚ Tisovec, mmp@szm.sk, tel 0903 556 326

Na príprave bulletinu sa podieľali : Ivan Rončák, PhDr. Igor Pašmík, Mgr. Hyacinta Tyčiaková, Združenie pre rozvoj vidieka Banská Bystrica.

Vydalo Združenie verejno-súkromného partnerstva pre rozvoj mikroregiónu Muránska planina, Michalová, Trosky 1, za podpory Úradu vlády SR, 2003

